

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

III. SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

54 761 02

KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(a 31 761 01GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ,

52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS

mellék-szakképesítésekkel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 761 02

Szakképesítés megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: –

Szakmai előképzettség: –

Előírt gyakorlat: –

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükséges

IV.A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	pszichológus, szociális munkás, szociálpedagógus, okleveles gyógypedagógus
Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pedagógia szakos tanár
Egészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Elsősegélynyújtási feladatok	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Esetmegbeszélés	A szociális, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátás területén legalább hároméves gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szociális szakember
A kisgyermekkorai nevelés tantárgyai	Gyermekek napközbeni ellátásban gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszása évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	5	3	5	7	140	4	1	140	4,4	0	19,5	11,5	18,4	11	160	19,5	11,5
	Összesen		8		12			5			4,4		31		29,4			31	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés		2		2										4			
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	2		2			0,5			2				6,5				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés		1		3										4			
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	1		1			1			1,4				4,4				
	Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	1		2										3				

10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés				2									2			
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	1											1				
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	fő szakképesítés						1						1				
	Gyógypedagógiai ismeretek	fő szakképesítés								1				1				
	Gondozási, ápolási ismeretek	fő szakképesítés						1,5						1,5				
	Gondozási, ápolási gyakorlat	fő szakképesítés							1						1			
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő						1										
	Gyógypedagógiai ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő						1										
	Gondozási, ápolási ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő						1,5										
	Gondozási, ápolási gyakorlat	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő							2									
10523-16 Gyermekfelügyelői feladatok	Gyermekotthoni feladatok	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő								2								
	Gyermekotthoni gyakorlat	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő									2							
10524-16 Gyermekfelügyeleti dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő								1								
	Adminisztrációs gyakorlat	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő									1							

[illegible]

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes órászáma	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes órászáma	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes órászáma	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes órászáma
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképe- sítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	180	108	180	252	140	144	36	140	135	0	1484	449	1035	606	355	1996	662	396	160	606	355	2019
	Összesen		288		432			180			135					961			1058			961		
	Elméleti órászámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1245 óra (54,7%)													1268 óra (58,2%)								
	Gyakorlati órászámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 751 óra (45,3%)													751 óra (41,8%)								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15
	Munkajogi alapismeretek												0		4		4					4		4
	Munkaviszony létesítése												0		4		4					4		4
	Álláskeresés												0		4		4					4		4
	Munkanélküliség													0		3		3					3	

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8				8		8
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8				8		8
	Nyelvi készségfejlesztés												0			23		23				23		23
	Munkavállalói szókincs												0			23		23				23		23
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés	0	72	0	72		0	0		0	0	144	0	144	0	0	144	0	144		0	0	144
	Tanulástechnikai gyakorlat			12									12					12		12		0		12
	A kongruens kommunikáció			15									15					15		15		0		15
	Viselkedéskultúra			20									20					20		20		0		20
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben					72							72					72		72		0		72
	Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei			25									25					25		25		0		25
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	72	0	72	0		18	0		62	0	224	0	224	0	0	224	235	0		0	0	235
	Jogi alapismeretek		18										18					18	18				0	18
	Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek		36										36					36	36				0	36
	Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom		18		18								36					36	36				0	36

	Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere						18			11		29					29	31				0	31	
	A lokális ellátások									16		16					16	19				0	19	
	Család- és gyermekjogi alapismeretek				18							18					18	18				0	18	
	Család és életmód				36							36					36	36				0	36	
	Szervezetpszichológia									12		12					12	14				0	14	
	A jóléti nagyrendszerek									11		11					11	13				0	13	
	Közigazgatási ismeretek									12		12					12	14				0	14	
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés	0	36	0	108		0	0		0	0	144	0	144	0	0	144	0	144		0	0	144
	Szociológiai alapismereti gyakorlat			36								36					36		36			0	36	
	Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése					90						90					90		90			0	90	
	Gyakorlat a család és életmód körében					18						18					18		18			0	18	
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	36	0	36	0		36	0		42	0	150	0	150	0	0	150	157	0		0	0	157
	Pszichológiai ismeretek, fejlődéslelektan		18									18					18	18				0	18	
	A személyiség pszichológiája		18								26		44					44	48				0	48
	Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok				10			18			16		44					44	47				0	47

	Pedagógiai ismeretek				26			18					44					44	44				0	44
	Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	36	0	72	0		0	0		0	0	108	0	108	0	0	108	108	0		0	0	108
	Az emberi test felépítése és működése		36										36					36	36				0	36
	Kórok és kórokok, a betegmegfigyelés szempontjai				36								36					36	36				0	36
	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei				36								36					36	36				0	36
10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés	0	0	0	72		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	0	72		0	0	72
	Elsősegélynyújtás					36							36					36		36			0	36
	Elsősegélynyújtási gyakorlata					36							36					36		36			0	36
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	36	0	0	0		0	0		0	0	36	0	36	0	0	36	36	0		0	0	36
	Egészségmegőrzés		18										18					18	18				0	18
	Közegészségügyi és járványtani ismeretek		18										18					18	18				0	18
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		36	0		0	0	36	0	36	0	0	36	36	0		0	0	36
	Gyermekvédelem története és jogi szabályozása							8					8					8	8				0	8
	A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai							13					13					13	13				0	13
	A gyermekvédelem mai rendszere							15					15					15	15				0	15
	Gyógypedagógiai ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		31	0	31	0	31	0	0	31	36	0		0	0	36
	A gyógypedagógia mint tudományág										10		10					10	12				0	12

	Fejlesztési rendellenességek, fogyatékosságok, fejlesztés, rehabilitáció									21		21						21	24				0	24
	Gondozási, ápolási ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		54	0		0	0	54	0	54	0	0	54	54	0		0	0	54
	Szakmai együttműködés						6				6					6	6				0	6		
	Ismeretek a gondozásról						12				12					12	12				0	12		
	Ápolási ismeretek						18				18					18	18				0	18		
	Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek						18				18					18	18				0	18		
	Gondozási, ápolási gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	36		0	0	36	0	36	0	0	36	0	36		0	0	36
	Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás							36				36					36		36			0	36	
12046-16 Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0		36	0		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
	Gyermekvédelem története és jogi szabályozása						8					8					8					0	0	
	A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai						12					12					12					0	0	
	A gyermekvédelem mai rendszere						16					16					16					0	0	
	Gyógypedagógiai ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0		36	0		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
	Fejlesztési rendellenességek, fogyatékosságok, fejlesztés, rehabilitáció						18					18					18					0	0	

	A gyógypedagógia mint tudományág						18					18	54	0			18					0	0
	Gondozási, ápolási ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0	54	0		0	0	54			0	0	54	0	0		0	0	0
	Szakmai együttműködés						6					6					6					0	0
	Ismeretek a gondozásról						12					12					12					0	0
	Ápolási ismeretek						18					18					18					0	0
	Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek						18					18					18					0	0
	Gondozási, ápolási gyakorlat	31 761 01 Gyermek és ifjúsági	0	0	0	0	0	72		0	0	72	72	0	0	0	72	0	0		0	0	0
	Gondozási, ápolási feladatok							72				72					72					0	0
10523-16 Gyermekfelügyelői feladatok	Gyermekotthoni feladatok	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0	0	0		62	0	62	62	0	0	0	62	0	0		0	0	0
	A gyermekotthon működése									31		31					31					0	0
	A gyermekcsoport működése									31		31					31					0	0
	Gyermekotthoni gyakorlat	31 761 01 Gyermek és ifjúsági	0	0	0	0	0	0		0	62	62	62	0	0	0	62	0	0		0	0	0
	Gyermekfelügyelői feladatok										62	62					62					0	0
10524-16 Gyermekfelügyeleti dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0	0	0		31	0	31	31	0	0	0	31	0	0		0	0	0
	A gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai									8		8					8					0	0
	Gyermek-felügyeleti munka dokumentálása									8		8					8					0	0
	Élettörténeti munka									15		15					15					0	0

	Adminisztrációs gyakorlat	31 761 01 Gyermekek és ifjúsági felügyelő	0	0	0	0		0	0		0	31	31	31	0	0	0	0	31	0	0		0	0	0
	A gyermekfelügyeleti dokumentáció											31	31				31						0	0	
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Pedagógiai szociológia	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	Családtan		0		0			0			0		0				0						0	0	
	Családi mentálhigiéné	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		16	0	16	16	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	Családi mentálhigiéné										16		16				16						0	0	
	Fejlődéslélektani alapok	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	Fejlődéslélektani alapismeretek	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0		0			0			0		0				0						0	0	
11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal	A kapcsolattartás elmélete	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		18	0		0	0	18	18	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	Kapcsolattartás a családdal	52 761 01 Családsegítő asszisztens						18					18				18						0	0	
	Kapcsolattartás gyakorlata	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	31	31	31	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
	A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése problémahelyzetek elemzése	52 761 01 Családsegítő asszisztens										31	31				31						0	0	

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Munkavédelmi alapismeretek		0		0			0			0		0						0					
	Munkahelyek kialakítása		0		0			0			0		0						0					
	Munkavégzés személyi feltételei		0		0			0			0		0						0					
	Munkaeszközök biztonsága		0		0			0			0		0						0					
	Munkakörnyezeti hatások		0		0			0			0		0						0					
	Munkavédelmi jogi ismeretek		0		0			0			0		0						0					
	10529-16 Napközbeni gyermekellátás feladatai		A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0			0	0	0	0	110	0	110	0	0
A napközbeni ellátás rendszere és formái											0		74		74						74	0	74	
A család és az intézmény kapcsolata											0		36		36						36	0	36	
A kisgyermekkor nevelés		fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	264	0	264	0	0		264	0	264
A kisgyermeknevelő mint hivatás											0		8				8				8	0	8	
A kisgyermek személyiségének fejlődése												0				23		23				23	0	23
A kisgyermekkor pedagógiája, az eltérő fejlődés												0				63		63				63	0	63
A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése, beszédfejlődése													0				31		31				31	0

	A gyermek játéktevékenysége											0			46		46				46	0	46	
	Gyermekirodalom, ének-zene, vizuális nevelés											0			93		93				93	0	93	
	A kisgyermek gondozása	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	124	0	124	0	0		124	0	124
	A három év alatti kisgyermek gondozási feladatai, tárgyi környezete												0			66		66				66	0	66
	A kisgyermek egészsége												0			28		28				28	0	28
	A kisgyermek táplálása												0			30		30				30	0	30
	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	279	279	0	0		0	279	279
	Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata												0				30	30					30	30
	A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata												0				38	38					38	38
	Bölcsődei gyakorlat												0				211	211					211	211
10530-16 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	31	0	31	0	0		31	0	31
	Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről												0			8		8				8	0	8
	Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok												0			8		8				8	0	8

	Az egészségvédelem dokumentációja												0			5		5				5	0	5
	Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok												0			10		10				10	0	10
	Dokumentáció gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	76	76	0	0		0	76	76
	Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata												0				76	76					76	76
10528-12 Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok	Házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek		0		0			0			0		0					0				0	0	0
	Házi időszakos gyermek-felügyelet gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Házi időszakos gyermek-felügyelet gyakorlata							0			0		0					0				0	0	0
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció és viselkedéskultúra alapjai	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Kommunikációs alapismeretek			0		0			0			0	0					0				0	0	0

3. számú táblázat
A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

31 761 01 Gyermek és ifjúsági felügyelő	384 óra
52 761 01 Családsegítő asszisztens	65 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségterítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka).

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).

Az álláskeresői részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

**Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával

olyan egyszerű mondszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10525-12 azonosító számú

**A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pedagógiai és pszichológiai ismeretek	Egészségügyi ismeretek
FELADATOK					
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeiket szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x	x	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x		x	
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x	x		x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x	x		x	
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x	x	x	x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x		x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x	x		
SZAKMAI ISMERETEK					
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		x			
Jog, család- és gyermeki jogok, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		x			
A szociális, az egészségügyi, a köznevelési és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		x			
A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		x			
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	x	x			x
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		x			
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció,		x			

dezintegráció, szegregáció fogalma					
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		x			
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		x			
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		x			
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		x	x	x	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		x	x	x	
Az életútinterjú készítésének fázisai		x	x	x	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei					x
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei					x
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				x	x
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				x	
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia				x	
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x			x	
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	x			x	
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x			x	
A segítség pszichológiai összefüggései	x			x	
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	x			x	
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x			x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		
Információforrások kezelése			x		
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x
Döntésképeség			x		x
Stressztűrő képesség					x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Empátia készség					x
Tolerancia	x	x	x	x	

Gyógypedagógiai tolerancia					x
Kapcsolatteremtő készség					x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Információgyűjtés			x		x
Problémaelemzés és – feltárás		x	x		x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x

3. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 144 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

3.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz.

A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Tanulástechnikai gyakorlat*

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A saját élményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

3.3.2. *A kongruens kommunikáció*

A kommunikáció fogalma, jelentősége

A verbális kommunikáció

A nonverbális kommunikáció

Az adekvát kommunikáció

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

3.3.3. *Viselkedéskultúra*

Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A meggyőző kommunikáció
Bizalmi légkör kialakítása
Az eredményes közlés folyamata, feltételei
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Megszólítás
Távolsági zónák, térközök
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné

3.3.4. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben*

A másik ismerete
Önismeret, önismeret-fejlesztés
A segítő szakmák hatása a személyiségre
Önvédelmi technikák
Rekreációs lehetőségek
A kiégés jelei
A kiégés elleni védekezés

3.3.5. *Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei*

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
Attitűd, előítélet, szociális érzékenység, a segítő szakember beállítódása, emberképe és világnézetének hatása a klienssel való kapcsolatra
A segítő kapcsolat eszközei
A megismerést befolyásoló tényezők: vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
A segítő beszélgetés

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek tantárgy 224 óra/235 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

4.3. Témakörök

4.3.1. Jogi alapismeretek

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól

Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai

A hatalmi ágak megoszlása

A jogszabályok hierarchiája

Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai

Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa

Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya

Az adatvédelem jogi garanciái

4.3.2. Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai

A helyi társadalom szerkezete és jellemzői

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái

Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükségletkielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piacbefolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság elve, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekción, integráció-szegregáció, pénzübeli-természetbeni, normativitás – diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

4.3.3. Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsopórt)

A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok

Az egyén társadalmi meghatározottsága

Társadalmi újratermelés, újratermelődés

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai

A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái

A társadalom ártó-védő hatása

Különbözőség, másság

A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban

A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,

Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban,

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigánység hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

4.3.4. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

4.3.5. A lokális ellátások

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti alapellátások illetve gyermekvédelmi szakellátások: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézmények

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.6. Család- és gyermekjogi alapismeretek

Családok jogállásáról szóló törvény

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

Családon belüli erőszak

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

Gyermekek jogok, kötelezettségek

A szociális jogok és szociális minimumok

Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő

4.3.7. A család és életmód

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai

Az életmód, életvitel összetevői

Az életmódkutatás technikái

Családi és társadalmi szerepek

Az emberi szükségletek rendszere

A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás

A családi életciklus, életút

Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése

A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezői, összetevői
Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés
A család szerkezete és annak ábrázolása
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében
A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

4.3.8. Szervezetszociológia

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet
A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok
A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság
A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere
A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek
A döntési szintek és szabályok
A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

4.3.9. A jóléti nagyrendszerek

A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítási rendszer, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások
A munkaerőpiaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
A munkanélküliek ellátásai
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
A hajléktalan személyek ellátásai
Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés
Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás
Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

4.3.10. Közigazgatási ismeretek

A közigazgatás alapfogalmai
Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei
Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről
A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai
Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere
A települési önkormányzat szervei
Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai
A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás
Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

A közigazgatási eljárás adminisztrációja

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy 144 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

5.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan módszerek, technikák, praktikus információszerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőkés technikák

A módszerek alkalmazása

A társadalom összetételét mutató adatok – életkor, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási, iskolázottsági szerkezet – értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

A helyi társadalom szerkezete, erőforrások és hiányok felmérési módszerei, technikáinak gyakorlása

5.3.2. Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és

munkaügyi intézmények monitorozásszintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához. A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék:

- Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében
- Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere
- Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése
- Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása
- Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
- A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
- Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
- Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
- Az intézmény adminisztrációja

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, kéthetes gyakorlatról szóló Napló”-ban részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

5.3.3. *Gyakorlat a család és életmód körében*

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása: párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjúszemélyis

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Pedagógiai, pszichológiai ismeretek tantárgy

157 óra/157 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

6.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembevételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei.

6.3. Témakörök

6.3.1. *Pszichológiai ismeretek, fejlődéslélektan*

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükségletkielégítés hiányainak jelei
Az ember életkori fejlődésének szakaszai: gyermekkor, serdülőkor, ifjúság, felnőttkor, idősor, ezek fejlődési sajátosságai,
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása
A fejlődés, érés, nevelés összefüggése
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparációs szorongás és hospitalizáció
A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete
A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban

6.3.2. *A személyiség pszichológiája*

A személyiség fogalma, személyiségelméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)
Személyiség típusok
Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre
A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata
Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok
Empátia
Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

- A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja
- A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai
- Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei
- Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek
- Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi, akarati élet fejlődésmenete
- Az előítéletek életutat befolyásoló hatása
- A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
- A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai
- Válságok az életciklusokban
- Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai
- Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek
- A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

6.3.3. Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok

- A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
- A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
- A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
- Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
- A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
- Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
- Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
- Attitűdök, énvédő funkciók
- A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
- Az előítélet kialakulása és okai
- Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
- A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetetlenségek, szerepkonfliktusok
- Konfliktusok és a konfliktuskezelés
- Konformitás és nonkonformitás
- A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
- Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban
- A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében, kezelésében, megoldásában

Helyszínek, életkori csoportok alapján egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése az összefüggő gyakorlat során.

Egy kiválasztott gyermek megfigyelése és egyéni dokumentációjának elemzése alapján aktuális fejlettségi állapotáról készített 8-10 oldalas terjedelmű összefoglaló az Szvk-ban előírt formában.

6.3.4. Pedagógiai ismeretek

- A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők

Közvetett és közvetlen nevelési módszerek

A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe

Nevelési stílusok és attitűdök

Sikerek és kudarcok a nevelésben

Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái

Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában

Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei

A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel

A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele

Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek

Egyéni bánásmód alkalmazása

Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek

A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák

A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei

Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Egészségügyi ismeretek tantárgy

108 óra/108 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

7.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről, a gondozás laikus módszereiről. A szervezet egyensúlyát megbontó kórosi tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket

megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

7.3. Témakörök

7.3.1. *Az emberi test felépítése és működése*

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Szövetek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgás szervrendszere

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

7.3.2. *Kórok és kórokok, a betegmegfigyelés szempontjai*

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórok

A betegségek rizikófaktorai

Társadalmi helyzet szociális körülmények, pszichés állapot

Alkat, lezajlott betegségek, öröklés

Nem és életkor

A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefordítás szakaszai, a betegség kimenetele

Tipikus kóros reakciók

Degeneráció

Sorvadás, elhalás

Heveny és idült gyulladás

Kóros immunreakciók

Az állapotváltozások, a kórok és kóros reakciók, a betegségek tünetei, az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai

Kórok és kóros reakciók, a betegségek tünetei

A főbb betegségcsoportok és tünetek

Belgyógyászati betegségek

Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok

Ideggyógyászati megbetegedések

Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül, az orr és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

7.3.3. *A gondozás és a betegellátás laikus módszerei*

A gondozás fogalma, célja, feladatai
A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái
A szükségletkielégítés és a gondozás komplexitása
Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán
Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei
A gondozási folyamat tervezése
A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógygyógyászati módszerek
A házipatika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszerértékelés szabályai és gyakorlata

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10559-12 azonosító számú

**Elsősegély-nyújtási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt		x
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását	x	
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén	x	
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket	x	
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív		x
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése		x
Egészségmegőrzés		x
Az életműködés adatai	x	x
Az életműködés adatainak értelmezése	x	
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	x	
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái	x	
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái	x	
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai	x	
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái	x	x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái	x	x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk	x	
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei	x	x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei	x	x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei	x	x
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái	x	x
Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás	x	
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		

Köznnyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata	x	
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség	x	
Szervezőképesség	x	
Stressztűrőképesség	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció	x	
Segítőképeség	x	
Kapcsolatteremtő készség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

8. Elsősegélynyújtási feladatok tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

8.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértetni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

8.3. Témakörök

8.3.1. *Elsősegélynyújtás*

Az elsősegélynyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

Az eszméletlenség, az eszméletlenség okai

A tudatzavar

Veszélyeztető állapotok, a közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

Mechanikai sérülések

A vérzések jellemzői

Belső vérzések, sérülések

Légzési elégtelenségek. Légúti elzáródások

Idegentest a szemben és a légutakban

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei

Termikus balesetek: égés, fagyás, napszúrás

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei

Az égési sérülések jellemzői
Csont és ízületi sérülések, az ellátás szabályai
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek, heveny rosszullétek
Mérgeзések, az ellátás szabályai
Epilepszia és lázas eklampszia
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei
Védőoltások és kísérő tünetek enyhítése
Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

8.3.2. Elsősegélynyújtás gyakorlata

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai
Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek,
A közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái
Mechanikai sérülések ellátása
Külső vérzések ellátása
Idegentest a szemben és a légutakban
A segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái áramütés esetén.
Hő okozta balesetek ellátásának módszerei
Az égési sérülések ellátása, módszerei, technikái
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei
Az eszméletlen sérült ellátása
Teendő légzési elégtelenségek esetén
Csont és ízületi sérülések ellátása
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
Mérgeзések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Elsősegélynyújtás sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
A háztartási balesetek ellátása

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Népegészségügyi ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

9.1. A tantárgy tanításának célja

Megismertetni a tanulókat az emberi egészséget meghatározó testi, lelki összefüggésekkel, bemutatni az egészség és társadalmi környezet kölcsönhatásait, az ország és a társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

Felismertetni az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés jelentőségét – motiválva a tanulókat az egészséges életmód kialakítására mind a saját, mind a környezetük tekintetében.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

9.3. Témakörök

9.3.1. *Egészségmegőrzés*

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükségletkielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

9.3.2. *Közegészségügyi és járványtani ismeretek*

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségnek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Jelentés és dokumentálási kötelezettség

A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:

A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)

A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellozis, Hepatitis-A, bélférgesség)

A kültakaron keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)

A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)

Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

12046-16 azonosító számú

**Gyermekekellátási alapfeladatok és alapelvek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógy pedagógiai ismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK				
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket	x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat	x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól	x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére	x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört	x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez	x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit		x	x	x
Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhigiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását	x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben	x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására	x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását	x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását	x			x

Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát		x	x	x
Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását		x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez	x	x		x
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását	x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét	x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák				
A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit				x
A szocializáció folyamata és szinterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése	x	x		
Gyermekek és fiatalkorúak büntethetősége	x			
Az egészségügyi ellátások szabályai	x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések	x	x		x
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei	x	x		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai	x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai	x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés	x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben	x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás		x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái	x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Könyvelési és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata			x	x
Gyermekjátékok használata	x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség	x	x	x	x
Empátia, segítőkészség	x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés	x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x

10. Gyermekvédelmi ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz

10.3. Témakörök

10.3.1. A gyermekvédelem története, gyermekvédelem jogi szabályozása

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése

Gyermekek, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

- Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig
- Állami gyermekvédelme 1945-ig;
- A gyermekek védelme 1945-től;
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi

igazgatásról

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése
Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

10.3.2. A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
Házasság, házasságon belüli konfliktusok.
Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál
Szülővé válás
Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban
Családi kommunikáció, szabályok
A család nélkül nevelkedett szülők családja
Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása
A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család.
Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás
Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai
A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei
A gyermek segítése a traumák feldolgozásában

A veszélyeztetés lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, összetevői
Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai
A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése.
A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek
A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái
A megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei
A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában
A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés

10.3.3. A gyermekvédelem mai rendszere

A gyermekvédelem fogalma, a gyermekvédelmi ellátó rendszer célja
A gyermekvédelmi ellátórendszer intézményei
Pénzbeli és természetbeni ellátások
A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei
A különleges, speciális és kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések
A gyermekvédelem dilemmái
A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere, a jelzőrendszer működése, résztvevői
Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek, családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai

A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés illetve nevelésbe vétel esetén

A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei

A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében

A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára

A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére

A munkavégzés és a döntések felelőssége. Kölcsonos elfogadás, bizalom: a gyermek – a vér szerinti család – a segítő

A tanácsadás, a beavatkozás mértéke

Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről

A megfigyelés szerepe

A gyermek ellátását biztosító intézmény házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés

Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása

A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezők, a kapcsolatok létrejöttének céljai, okai

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

11. Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy

31 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket.

Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés közti különbséget, valamint a társadalommal való elfogadtatásuk, a társadalomba való beilleszkedésük lehetőségeit

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyógypedagógia mint tudományág

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi sérülések. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre.

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése

11.3.2. Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.)

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői.

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális)

Az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia).

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban

Az ifjúkor biológiai jellemzői

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra

Öröklött fejlődési rendellenességek

Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége

Az ingergazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció), a fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok

A vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái, kommunikációs nehézségek

Elhanyagolás, bántalmazás, veszélyeztetés fogalma, típusai
A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben
A gyermek és fiatalkorban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége
Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása
A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei
Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei
Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogorvos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény).
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei
Érdekképviselői szervek

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége.

Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

12.3. Témakörök

12.3.1. Szakmai együttműködés

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

12.3.2. Ismeretek a gondozásról

A gondozás célja, feladatai, területei

A gondozás és nevelés egysége

A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában

Egyéni napi- és hetirend fontossága, életritmus a gyermekek életében

A csecsemő- és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése.

Fürdetés, a fürdetés eszközei

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvásigény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek.

Az önellátás, önállóság kialakítása

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei

A gondozás, mint az esztétikai nevelés egyik színtere

A bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze

Kultúrhygiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő- és gyermekkorban

A csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet hygiénéje, berendezési tárgyai, a gyermek játéakai és azok tisztántartása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása

Egyéni ízlésformálás, kultúrhygiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

12.3.3. *Ápolási ismeretek*

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába

12.3.4. *Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek*

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban, a légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás

A gyógyszerártózkodás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szereit; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeret ismertetet

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismertetet

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása, a veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismertetet

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok

A vészhelyzet jelzése, balesetvédelmi dokumentáció

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői

A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás)

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás)

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás)

Idegrendszeri betegségek (agyhártyagyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai, a védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

13.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt.
A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

13.3. Témakörök

13.3.1. Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás

Résztétel a gyermek ellátását biztosító intézmény napi feladatainak ellátásában
Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében
A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése, résztétel a ruházat beszerzésében
Résztétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában
A csecsemő- és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása
A fürdetés módja, menete
Pelenkázás, tisztába tevés
Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése
Ágyazás, az altatás előkészítése
Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás
A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek
Testsúly, testmagasság mérése
Gyermektáplálékok elkészítése
Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása
Résztétel ruházat beszerzésében
Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

12046-16 azonosító számú

**Gyermekekellátási alapfeladatok és alapelvek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógy pedagógiai ismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK				
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelezettségeket	x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat	x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól	x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére	x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört	x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez	x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit		x	x	x
Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhigiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását	x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben	x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására	x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását	x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását	x			x
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát		x	x	x

Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását		x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez	x	x		x
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását	x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét	x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák				
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői				x
A szocializáció folyamata és szinterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése	x	x		
Gyermekek és fiatalkorúak büntethetősége	x			
Az egészségügyi ellátások szabályai	x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések	x	x		x
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei	x	x		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai	x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai	x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés	x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben	x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás		x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái	x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x

Információforrások kezelése	x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata			x	x
Gyermekjátékok használata	x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség	x	x	x	x
Empátia, segítőkészség	x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés	x	x	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x

14. Gyermekvédelmi ismeretek tantárgy

36 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz.

14.3. Témakörök

14.3.1. A gyermekvédelem története, gyermekvédelem jogi szabályozása

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése

Gyermekek, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

- Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig
- Állami gyermekvédelme 1945-ig;
- A gyermekek védelme 1945-től;
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése

Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek- és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

14.3.2. A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai

Házasság, házasságon belüli konfliktusok

Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál

Szülővé válás

Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban

Családi kommunikáció, szabályok

A család nélkül nevelkedett szülők családja

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása

A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család.

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai

A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei

A gyermek segítése a traumák feldolgozásában

A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése.

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái

A megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés

14.3.3. A gyermekvédelem mai rendszere

A gyermekvédelem fogalma, a gyermekvédelmi ellátó rendszer célja

A gyermekvédelmi ellátórendszer intézményei

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei

A különleges, speciális és kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái.

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere, a jelzőrendszer működése, résztvevői

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek, családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai

A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés illetve nevelésbe vétel esetén

A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei

A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében

A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára

A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére

A munkavégzés és a döntések felelőssége. Kölcsonös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vér szerinti család – a segítő

A tanácsadás, a beavatkozás mértéke

Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről

A megfigyelés szerepe

A gyermek ellátását biztosító házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés

Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása

A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezői, a kapcsolatok létrejöttének céljai, okai

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy

36 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

15.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékoság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket. Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

15.3. Témakörök

15.3.1. *A gyógypedagógia mint tudományág*

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi sérülések. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése

15.3.2. *Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció*

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.)

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális)

Az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia).

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban

Az ifjúkor biológiai jellemzői

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra

Öröklött fejlődési rendellenességek

Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége

Az ingergazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció), a fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok

A vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái, kommunikációs nehézségek

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei

A gyermek és fiatalkorban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása

A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei
Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei
Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogytékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény).
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei
Érdekképviselői szervek

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy

54 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége.

Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

16.3. Témakörök

16.3.1. Szakmai együttműködés

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

16.3.2. Ismeretek a gondozásról

A gondozás célja, feladatai, területei

A gondozás és nevelés egysége

A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában

Egyéni napi- és hetirend fontossága, életritmus a gyermekek életében

A csecsemő- és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése

Fürdetés, a fürdetés eszközei

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvásigény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek

Az önellátás, önállóság kialakítása

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei

A gondozás, mint az esztétikai nevelés egyik színtere

A bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze

Kultúrhygiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő- és gyermekkorban

A csecsemő- és a gyermek környezete, a közvetlen környezet higiéniája, berendezési tárgyai, a gyermek játéakai és azok tisztántartása

A fertőtlenítőszeres eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása

A játék, mint a legfőbb tevékenységi forma a gyermek életében, a játék szerepe a gyermek fejlődésében

Egyéni ízlésformálás, kultúrhygiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

16.3.3. *Ápolási ismeretek*

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába

16.3.4. *Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek*

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban, a légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szerelei; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres eljárások ismerete

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei

Különféle anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása, a veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok

A vészhelyzet jelzése, balesetvédelmi dokumentáció

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői

A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta

Gyermekebbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás)

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás)

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás)

Idegrendszeri betegségek (agyhártyagyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai, a védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

16.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

72 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

17.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt.

A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

17.3. Témakörök

17.3.1. Gondozási, ápolási feladatok

Résztétel a gyermek ellátását biztosító intézmény napi feladatainak ellátásában

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése, résztétel a ruházat beszerzésében

Résztétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában

A csecsemő- és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása

A fürdetés módja, menete

Pelenkázás, tisztába tevés

Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése

Ágyazás, az altatás előkészítése

Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás

A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek

Testsúly, testmagasság mérése

Gyermektáplálékok elkészítése

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása

Résztétel ruházat beszerzésében

Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

17.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10523-16 azonosító számú

**Gyermekefelügyelői feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10523-16 azonosító számú Gyermekfelügyelői feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekotthoni feladatok	Gyermekotthoni gyakorlat
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermeket ellátó intézmény működési rendjével, napirendjével	x	x
Részt vesz a gyermekek fogadásának előkészítésében, a gyermekek fogadásában	x	x
Segíti a gyermeket a beilleszkedésben, a reszocializációs esélyek növelésében	x	x
Elősegíti a gyermek- és ifjúsági közösség kialakulását a csoportfolyamatok, csoportdinamika figyelembevételével	x	x
Elősegíti a gyermek kultúrájához kötődő ünnepek és hagyományok ápolását	x	x
Felismeri a különleges és a speciális szükséglet jellemzőit	x	x
Javaslatával segíti a gondozott gyermekeket zsebpénzüik beosztásában, felhasználásában	x	x
Segíti a gyermek védőoltáshoz jutását, a gyógyászati segédeszközök használatát és karbantartását	x	x
Részt vesz az ügyeleti feladatok ellátásában, krízishelyzetekben intézkedik	x	x
Részt vesz a természetes és mesterséges környezet alakításában és rendben tartásában	x	x
Háztartási feladatokat végez	x	x
Megtanítja a háztartási gépek és eszközök használatát	x	x
Az egészséges táplálkozás elvei szerint megtanítja a gyereket az ételek elkészítésére	x	x
Gazdálkodik és elszámol az átadott pénzeszközökkel	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A csoport működése	x	x
Új csoporttag beillesztése, beilleszkedése	x	x
Önálló életvitelre való felkészítés	x	x
Átlagtól eltérő szükségletű gyermekek nevelése	x	x
Saját tulajdon kialakításának és védelmének kérdései	x	x
A testi és lelki bántalmazás tünetei	x	x
A gyermeket ellátó intézmény működési rendje	x	x
A szabadidős tevékenység szervezése	x	x
Háztartásvezetés	x	x
A gyermek egészségügyi ellátása		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Játékok használata	x	x
Háztartási gépek és eszközök használata	x	x

Dekorációs anyagok és eszközök használata (textíliák, papírok, színes ceruzák, olló stb.)	x	x
Kézimunka anyagok és eszközök használata	x	x
Kéziszerszámok használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség	x	x
Szervezőképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkészség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladat értelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x
Problémamegoldás, adekvát hibaelhárítás	x	x

18. Gyermekotthoni feladatok tantárgy

62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

18.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók elméleti felkészítése a gyermekotthoni/ a gyermeket ellátó intézményben a gyakorlati munkavégzésre.

Ismerje meg a gyermekotthonok/ a gyermeket ellátó intézmények működésének/működtetésének dokumentumait, tárgyi és személyi feltételeit. Legyen tisztában a gyermekotthoni asszisztens és a gyermekfelügyelői munkakör feladataival, kompetencia körével.

Ismerje a gyermekotthoni élet megszervezésének területeit, a gyermekcsoportok kialakulását, működését. Legyen tudatában a szokások és hagyományok fontosságának a gyermekcsoport és az egyén életében.

Tartsa tisztában az egyéni sajátosságokat, igényeket, kapcsolatrendszereket és ezek tudatában szervezze a gyermek és a gyermekcsoport életét, járuljon hozzá az egyéni fejlesztéshez, reszocializációjához

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthon tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek tantárgy szakmai tartalmaihoz.

18.3. Témakörök

18.3.1. A gyermekotthon működése

A gyermekotthon működési rendje, dokumentumai és kapcsolatrendszere

A gyermekfelügyelő helye és szerepe a gyermekotthoni struktúrában, munkamegosztásban

Részvétel a gyermekotthoni feladatok ellátásában, munkaköri feladatok

A gyermekotthon tárgyi környezete

Életkori sajátosságoknak megfelelő bútorzat, berendezési tárgyak és textíliák

A gyermek- és ifjúsági felügyelő feladatai a környezet kialakításában, rendben tartásában, balesetveszély elhárításában

A gyermekotthon baleset-, tűz-, és munkavédelmi szabályzatai

A környezet alakításának kritériumai, jogszabályi előírásai.

Közösségi és egyéni élettér kialakítása, közös és saját tulajdon kialakítása és védelme

A saját tulajdon védelmének fontossága, tárgyi feltételei, a közös programok és az elvonulás lehetőségének megteremtése

A gyermeki kapcsolatrendszer működésének támogatása, a kapcsolattartásra alkalmas, kulturált feltételek biztosítása

A gyermek személyes tárgyainak, tanszereinek biztosítása, karbantartása, pótlása

Egyéni igények, szükségletek figyelembevétele, zsebpénz felhasználás

Ügyeleti feladatok a gyermekotthonban

A krízishelyzetek, különleges események megfelelő kezelése, intézkedési, értesítési kötelezettség a veszély elhárítása, a problémamegoldása érdekében és azt követően

A gyermeket ellátó intézmény házi- és szokásrendjének elfogadása

Napirend, hetirend tervezésének szempontjai: a gyermekek életkorának, egészségi állapotának megfelelő életritmus kialakítása, a rekreáció biztosítása

A folyamatos és egyéni napirend kialakításának szempontjai

A gyermekek bevonása a gyermekotthon természetes és mesterséges környezetének alakításába, rendbetételébe: dekorálás a gyermekek bevonásával, textíliák, ruhaneműk, háztartási eszközök és kéziszerszámok, berendezési tárgyak karbantartása, javítása

A gyermekek bevonása életkoruknak, képességeiknek és állapotuknak megfelelő mértékben a napi feladatok ellátásába, a háztartási gépek és eszközök biztonságos használatába

Az önálló életvitelre való felkészítés folyamata

Szellemi, fizikai aktivitást igénylő szabadidős tevékenységek szervezésének szempontjai és lehetőségei a különböző életkorban

Egészségnevelési lehetőségek a különböző életkorokban, szűrővizsgálatok, védőoltások, életmód, kapcsolatok

A csoportösszetétel, a testi, szellemi adottságok és képességek figyelembevétele
Kézimunkázás

Szokások és hagyományok fontossága a gyermekotthoni életben, kialakulásuk – kialakításuk módjai, az egyéni szokások és hagyományok beillesztése a közös életbe

18.3.2. A gyermekcsoport működése

A csoportok szerveződése, típusai, a csoport dinamikája, szabályai, a tagok szerepe, helye a csoportban

Szerepek és konfliktusok: kirekesztés és kirekesztődés, bántalmazások a csoporton belül, a csoport felkészítése új tag befogadására.

Egyéni és csoportos tevékenységek rendszerének kialakítása, munkamegosztás a csoportban

Új gyermek befogadásának fázisai: a befogadás előkészítése és a hozzáfűződő szervezési feladatok, a befogadás személyi és tárgyi feltételei.

Az új gyermek megismerésének lehetőségei, módjai: szabályok, szokások és házirend ismertetése, felkészítés a csoportba való beilleszkedésre

A beilleszkedés segítésének módjai, az új tag helye és feladatai a csoportban, bevonása a csoport életébe

Közös élmények, szokások és hagyományok fontossága, csoportépítő, közösségformáló hatása

A gyermekek magukkal hozott értékeinek, szokásainak, hagyományainak megismerése; ezek lehetséges beillesztése a csoport életébe

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek beillesztésének segítése, előítéletek, megkülönböztetés enyhítése, feloldása, feldolgozása

A közösségi élettér, a közös használatú eszközök, a köztulajdon védelmének kialakítása, a magánszféra, saját tulajdonú használati tárgyak tiszteletben tartása

A szokásostól eltérő viselkedés észlelése, az okok feltárása – segítségnyújtás a problémák megoldásában

A viselkedési és beilleszkedési zavarok megnyilvánulása, korrekciós lehetőségek a gyermekkel kialakított együttműködés során

Szocializációs hiányok pótlásának, hibák korrigálásának módjai, reszocializációs lehetőségek a gyermekotthonban, tanulási nehézségek, motivációk, a szociális kompetenciák fejlesztése

A személyes használati tárgyak, saját tulajdon védelmének fontossága a biztonságérzet kialakulásában

A zsebpénz célszerű, hasznos felhasználására ösztönzés lehetőségei, módjai

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

18.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Gyermekotthoni gyakorlat tantárgy

62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

19.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a gyakorlati felkészítésének helyet adó gyermeket ellátó intézményt, annak működési dokumentumait.

Legyen képes beilleszkedni a gyermeket ellátó intézmény felnőtt és gyermek közösségébe.

A gyermeket ellátó intézmény mindennapos működését ismerje meg és fokozatosan vegyen részt részben, majd egészében önálló tevékenységek végzésében. Alkalmazza a gyermekek megismerésének módszereit.

Legyen képes a gyermekek bevonásával önálló háztartási tevékenységek és egyéb szabadidős foglalkozások szervezésére.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni gyakorlat tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

19.3. Témakörök

19.3.1. Gyermekfelügyelői feladatok

A gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény rendjének, dokumentumainak, házirendjének megfelelő munkavégzés

Résztétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, mőködtetésében
A napi gondozási, nevelési feladatok ellátása a gyermekek bevonásával
Beilleszkedés a gyermekotthon/gyermekeket ellátó intézmény felnőtt kollektívájába
A gondozási feladatokkal és a gyermek testi működésével kapcsolatos észrevételek, tapasztalatok feldolgozása, kommunikációja
A gondozási feladatokhoz és a mindennapi tevékenységekhez kapcsolódó tervezés
A gyermekotthon/gyermekeket ellátó intézmény természetes és mesterséges környezetének rendben tartása, bekapcsolódás a háztartásvezetési feladatok elvégzésébe
Résztétel a szabadidős és fejlesztő program tervezésében, szervezésében, lebonyolításában a gyermekek életkorához, egészségi állapotához, képességeihez és érdeklődéséhez igazodóan
(bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde); napközbeni gyermekfelügyelet; alternatív napközbeni ellátás. Résztétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában
Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekeket ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10524-16 azonosító számú

Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10524-16 azonosító számú Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	Adminisztráció gyakorlata
FELADATOK		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről	x	x
Vezeti a gyermeket ellátó intézmény eseménynaplóját	x	x
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését		x
Rögzíti a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos adatokat		x
Segítséget nyújt a gyermek élettörténet- könyvének elkészítésében és vezetésében		
Segítséget nyújt a gyermekekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer vezetésében	x	x
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermek megfigyelése		
Élettörténet-könyv készítés		x
A gyermekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer		
A munkakörhöz kötött dokumentáció	x	x
Pénz- és eszközkezelés	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	
Köznyelvi és szakmai szöveg írásban és szóban való alkalmazása		x
Elemi számolási készség	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Felelősségtudat	x	x
Önállóság	x	x
Megbízhatóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Közérthetőség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
Irányíthatóság		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x

20. Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy

31 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

20.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekotthon alapító okiratának és annak mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése. Egyéb működési dokumentumok készítési menetének megismerése. A gyermekotthon fenntartásának módjai. A működésre ható szabályzók megismerése. A mindennapi munka adminisztrálásának, szabályainak és jelentőségének a megismerése.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

20.3. Témakörök

20.3.1. A gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai

A gyermeki fejlődés dokumentálása, a dokumentálás fontossága
Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből
A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése
A gyermek egészségi állapotáról való információszerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei, dokumentálása
Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága
Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei
A gyermekotthon működésének szabályzói
A gyermekotthon alapidokumentációja, szabályzatai
A gyermekotthon működését bemutató statisztikák, táblázatok, mutatók
Gyermekotthon munkáját segítő projekt lehetőségek, pályázati lehetőségek
A munkavállaláshoz kapcsolódó dokumentációk
A munka teljesítésének dokumentumai
A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció
A pénzkezelés szabályai
Az átvett pénzeszközök célszerű felhasználása, szabályszerű nyilvántartása, elszámolása

20.3.2. Gyermekfelügyeleti munka dokumentálása

A gyermekotthon működésének adminisztrációja
A gyermeki fejlődés dokumentálása, a dokumentálás fontossága, folyamatos vezetése
Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből
Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága, információszerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei
Az eseménynapló vezetésének fontossága, szabályai
Különleges események jelzése, dokumentálása
A kapcsolattartás dokumentációja
Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban
A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei
A gyermek és ifjúsági felügyelő közreműködési lehetőségei a kitöltésben

20.3.3. Élettörténeti munka

Az Élettörténeti munka jelentőségének felismerése

A korai környezeti tényezők hatása a személyiségfejlődésre, a fejlődést akadályozó élettörténetek felkutatásának fontossága

Az élettörténeti munka terápiás lehetőségeinek ismerete

Az élettörténeti munka, mint a felnőtt és a gyermek közötti nyílt kommunikáció, mint a múlt megismerésének, tudomásulvételének lehetősége

Az élettörténet feldolgozásának technikái, tartalmi és formai lehetőségei.

A gyermek bevonása az élettörténeti könyv készítésébe

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

20.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

21. Adminisztráció gyakorlata tantárgy

31 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 01 GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

21.1. A tantárgy tanításának célja

Egy konkrét intézmény, gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény alapító okiratának és mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése a gyakorlatban. Egyéb, az intézményben használt működési dokumentumok készítése menetének megismerése, annak vezetése a gyakorlatban. A gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény fenntartásának módjainak áttekintése egy konkrét intézmény esetében. A működésre ható szabályzók megismerése a gyakorlatban. A mindennapos munka adminisztrálásának megismerése egy konkrét intézmény esetében. A gyermekotthonban/gyermekek ellátó intézményben zajló adminisztráció megismerése, gyakorlása. A gyermekfelügyelettel és a gyermekek fejlődésével, egészségi állapotával kapcsolatos dokumentálási munka gyakorlása.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az adminisztráció gyakorlata tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon, a gyermekotthoni, gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

21.3. Témakörök

21.3.1. A gyermekfelügyeleti dokumentáció

A gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény szervezetének és működésének, szabályzatainak megismerése

A munkavégzés adminisztrációjának megismerése, szükség szerint vezetése, saját munkavégzés adminisztrálása

A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció megismerése, vezetése

A gyermekfelügyelő és a gyermekotthoni asszisztens szerepének és kompetenciájának megismerése

A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei.

Élettörténeti könyv készítése, vezetésének folytatása a gyermek bevonásával

A gyermek dokumentációjának áttanulmányozása, további információk megszerzési lehetőségének felkutatása

A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése

Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekek ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

21.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11676-16 azonosító számú

**Családpedagógiai alapismeretek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11676-16 azonosító számú Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiénés ismeretek	Fejlesztéstechnikai alapok
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x		
Munkáját előítélet-mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi		x	
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	
Együttműködik más szakemberekkel	x	x	
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket		x	
Felismeri a család elemi életfeltételek hiányát		x	
Megérti, újfogalmazza a problémát			x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi			x
Támogatja a problémamegoldást		x	
Keresi a kialakult probléma háttereit		x	
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelése technikákat		x	x
Konszenzusra, kompromisszumra törekszik			x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében			x
Felismeri a családi diszfunkciókat	x	x	
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben	x		x
Elősegíti az intézmény és a család interakcióját, kommunikációját			x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A család fogalma	x		
Család típusok	x		
A család, mint közösség	x		
A család, mint interakció	x		
A család rendszerszemléletű modellje	x		
A család fejlődése, életciklusai	x		
A család funkciói	x		
A család funkciózavarai adódó jelenségek, családi konfliktusok	x		
Devianciák megjelenése a családban		x	
Hátrányos helyzet fogalma		x	
Veszélyeztetettség fogalma		x	
Iskolakerülés és családi reakciók			
Gyermekszegénység megjelenése	x		

Fiatalok bűnöző a családban	x	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában			x
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás			
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Családi mentálhigiéné fogalma		x	
A család és a gondozó-nevelő, nevelő-oktató feladatot végző intézmények integrációjának problémái			
A konfliktus fogalma, típusai		x	
Konfliktuskezelési stratégiák			x
Az előítélet fogalma, típusai az előítéletes személyiség		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznnyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	
Olvasott, írott köznnyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x
Köznnyelvi és szakmai szöveg írása	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédalkészség	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Szervezőalkészség	x		
Elhivatottság	x		
Önállóság	x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Konfliktusmegoldó alkészség	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés			x
Tervezés	x		
Kreativitás, ötletgazdagság			x

22. Pedagógiai szociológia tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

22.1. A tantárgy tanításának célja

.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai szociológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul, Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek tantárgy szakmai tartalmával.

22.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

22.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Családi mentálhigiéné tantárgy

16 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

23.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiéniai alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai ismeretek tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

23.3. Témakörök

23.3.1. *Családi mentálhigiéné*

A mentálhigiéné fogalma

A család, mint a mentálhigiéné tárgya

Az emberi szükségletek rendszere, sérülése

A család lelki egészségének tényezői

A krízis fogalma

Krízishelyzetek a családban

A család elégtelen, hibás működése

Az elhanyagolás

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

A túlkötés problémái

Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

A konfliktus fogalma, típusai

Konfliktuskezelési stratégiák

Koordináció a pedagógusokkal, egészségügyi és szociális szakemberekkel

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Iskolai tanterem

23.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

24. Fejlesztélektanialapok tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

24.1. A tantárgy tanításának célja

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Fejlődéslélektani alapok tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Pedagógiai, pszichológiai ismeretek tantárgy szakmai tartalmával.

24.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

24.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11677-16 azonosító számú

Kapcsolattartás formái családokkal

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11677-16 azonosító számú Kapcsolattartás formái családokkal megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kapcsolattartás elmélete	Kapcsolattartás gyakorlata
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékrendjét, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi.	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik más szakemberekkel	x	x
A szakemberekkel együttműködve előkészíti a családlátogatást	x	x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál	x	x
Időpontot egyeztet	x	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x	x
Szükség esetén a szakemberrel együttműködve a család számára segítséget ajánl	x	x
Folyamatos kapcsolatot tart fent a családdal	x	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x	x
Munkadélutánokat szervez	x	x
Intézményi programokat, ünnepélyeket szervez	x	x
Meghívót készít	x	x
Aktualizálja a hirdetőtáblát, telefonál, e-mailt ír	x	x
Bevonja a családot az intézményi programokba, ünnepélyekbe	x	x
A gyermek érdekében a külön élő szülőket békés kapcsolattartásra ösztönzi	x	x
Családi, iskolai élet rendezvényein a gyermek, tanuló aktív részvételét támogatja	x	x
Felhívja a gyermekek figyelmét a szabadidő hasznos eltöltésére	x	x
Részt vesz a szülővel történő segítő beszélgetésben	x	x
Kulturáltan öltözködik, illendően viselkedik		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége	x	x
A családdal történő kapcsolattartás formái	x	x
A családlátogatás	x	x
A családlátogatás előkészítésének lépései	x	x
Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	x	x

Kommunikáció a szülővel	x	x
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve	x	x
A megjelenés, öltözet, viselkedés illemtana	x	x
Szülői értekezlet jelentősége, szerepe	x	x
Fogadó órák jelentősége, szerepe	x	x
Nyílt napok jelentősége, szerepe	x	x
Munkadélutánok jelentősége, szerepe	x	x
Intézményi programok, ünnepélyek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x
Szakmai nyelvű beszédképesség		x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőképesség		x
Megbízhatóság		x
Pontosság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
Tolerancia		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Tervezés		x

25. A kapcsolattartás elmélete tantárgy

18 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

25.1. A tantárgy tanításának célja

A kapcsolattartás elmélete tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, ismerjék meg a családdal történő kapcsolattartás formáit, tájékozódjanak a kapcsolatfelvétel módjairól, ezáltal szélesítsék szakmai tudásukat

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a **magyar nyelv és irodalom** (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a **társadalomismeret**, (történelem) **természetismeret** (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyhoz

25.3. Témakörök

25.3.1. *Kapcsolattartás a családdal*

A kapcsolattartás jelentősége

A kapcsolattartás formái

A családlátogatás, a családlátogatás előkészítése

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

A kommunikáció szabályai, illemtana

A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései

A családlátogatás megfigyelési szempontjai
 A családlátogatás jegyzőkönyve
 A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
 A szülői értekezletek szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 A fogadóóra szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 Az intézményen belüli programok, ünnepélyek formái, fajtái, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

25.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

26. Kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

31 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

26.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a pedagógiai gyakorlatba, az óvodák és iskolák szakmai munkájába. Legyen alkalmuk megfigyelni a pedagógus és a család kapcsolattartásának folyamatát, tájékozódni a kapcsolatfelvétel módjairól és formáiról, valamint megfigyelőként részt venni a különböző rendezvényeken.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás elmélete” tantárgyhoz

26.3. Témakörök

26.3.1. A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése

A megfigyelés módszerének alkalmazása, etikai szabályainak betartása

Pedagógusok összehangolt munkájának megfigyelése

Az intézmény napirendjének megismerése

A családdal történő kapcsolattartás módjainak megfigyelése a gyakorlatban

A szülővel történő kulturált kommunikáció megfigyelése a gyakorlatban

A családlátogatás előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, segítségnyújtás a dokumentáció előkészítésében

A családlátogatások jegyzőkönyvének elemzése, értelmezése

A szülői értekezletek előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A fogadóóra előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A nyílt napok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon

Munkadélutánok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban
Az intézményen belüli programok, ünnepélyek előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon
Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A köznevelési rendszer intézménye

26.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképeség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

27. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

27.1. A tantárgy tanításának célja

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A 11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelmény modulhoz tartozó tantárgy és témakörei megegyezik a 12046-16 Gyermekekellátási alappeladatok és alapelvek Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy egy részének szakmai tartalmával.

27.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

27.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10529-16 azonosító számú

**A napközbeni gyermekellátás feladatai
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10529-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A napközbeni gyermekellátással kapcsolatos ismeretek	A kisgyermekkorai nevelés	A kisgyermek gondozása	A napközbeni gyermekellátás gyakorlata
FELADATOK				
Részt vesz a gondozási hely megismertetésében	x		x	x
Lehetőséget biztosít az adaptációs időszakban a szülő számára a gyermek gondozására, illetve a gondozási feladatokat a gyermek alkalmazkodásához igazodva fokozatosan veszi át a szülőtől	x	x	x	
Segíti a gyermeket az új környezetbe való beilleszkedésében	x	x		x
Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyermek közérzetéről, fejlődéséről		x		x
Jelzi a szülőnek a gyermek fejlődésének fontos jeleit, állomásait	x	x	x	x
Észleli a testi és szellemi fejlődésben való elmaradás tüneteit és jelzéssel él a szülő, illetve az orvos felé	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a korhoz kötött védőoltások meglétét, hiányukra felhívja a szülő figyelmét	x			x
Segíti a gyógyászati segédeszközök használatát és azok karbantartását	x	x		x
Végzi a gondozás folyamatába épített nevelési feladatokat		x		x
Gyógypedagógus irányításával végzi a korai fejlesztés, gondozásba épített feladatainak ellátását		x	x	x
Tervezi és szervezi az évszaknak megfelelő napirendet	x	x	x	x
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezés biztosítására		x	x	x
Részt vesz az ünnepek előkészítésében, lebonyolításában, életkortól függően bevonja a gyermeket és lehetőségek szerint a családját is	x	x		x
A napközbeni ellátás intézményei	x	x		x
A beszkottatás módszerei	x	x		x
Az ellátással kapcsolatos elvárások és realitások	x	x	x	x
A kölcsönös információátadás jelentősége és szabályai	x	x		x
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége	x	x		x
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között	x	x	x	x
A gyógyászati segédeszközök és karbantartásuk		x	x	x
A helyes napirend kialakítása	x	x	x	x
Az egészséges táplálkozás alapjai			x	x
A játékfejlődés szakaszai		x	x	x

SZAKMAI ISMERETEK				
A kisgyermekkori mondókák, énekek, mesék fejlődést segítő szerepe		x	x	x
Az ünnepek, hagyományok, szokások jelentősége		x	x	x
Az eltérő fejlődésre mutató jelek		x	x	x
A bölcsődei korai fejlesztés módszerei		x	x	x
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés követelmények		x	x	x
A fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárások			x	x
Szervezés és felvilágosítás		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x		x
Kézírás		x		x
Szakmai nyelvű beszédképesség		x	x	x
Informatikai eszközök használata		x		x
Dekorációs anyagok (színes ceruza, textíliák, papírok, stb.) használata				x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Szervezőképesség		x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	x
Döntésképeség		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Konfliktusmegoldó készség		x	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Kompromisszumképesség	x	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x	x
Tervezés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	x

28. A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek tantárgy 110 óra/110 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

28.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek- és családvédelem jogi hátterének megismerése és megszilárdítása, különös tekintettel a gyermekvédelem rendszerére, a szakmai tájékozottság és tájékoztatás érdekében. Szolgáltatásszemléletű napközbeni ellátásra való felkészülés (paradigmaváltás). Az áttekintő képesség, a rendszerben való gondolkodás, a családi és intézményes nevelés kölcsönhatásainak ismerete, az együttműködés formái és lehetőségei. Szakmai ismereteinek hatékony alkalmazása.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Társadalomismeret; Család- és szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

28.3. Témakörök

28.3.1. A napközbeni ellátás rendszere és formái

A napközbeni ellátás definíciója, funkciója, törvényi háttere a gyermekvédelem rendszerében

A nemzetközi megállapodások, a hazai (családjogi, gyermekvédelmi, köznevelési, egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség, fogyatékos személyek jogai) törvények

Az intézményes kisgyermeknevelés története, az egyes korok nevelésről, nevelőkről és gyermekképről alkotott felfogása

A gyermekek napközbeni ellátásának intézményes és egyéb, ill. alternatív formái

Az ellátások működésének és igénybevételeinek feltételei, lehetőségei, szabályai, az egyes ellátások szakmai programjai

Az önkormányzat – mint fenntartó – szerepe a lakossági igények monitorozásában és a kisgyermekellátások biztosításában

A civil szféra megjelenése és térhódítása a napközbeni kisgyermekellátásban

Családi bölcsőde jellemzői, a bölcsődei ellátás formái: bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde

Többcélú, ill. egységes óvodai-bölcsőde intézmények

Ellátási szerződések, együttműködési formák

Az intézmények/szolgáltatások finanszírozása, működtetése.

A napközbeni ellátás feltételrendszere, a minőség biztosítása

A szolgáltatás felügyelete, ellenőrzése, kapcsolatrendszere

Az egyes szolgáltatási formák alapelvei, alapprogramjai, sokszínűsége

Az ellátások időbeni, célcsoportbeli meghatározottsága

Az alternatív ellátások célja, lényege, formái: bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde); napközbeni gyermekfelügyelet; alternatív napközbeni ellátás

Előnyei, hátrányai, feltételei, fenntartási formái, foglalkozási rendek

Tájékoztatás, kapcsolattartás, dokumentáció

A gyermekek biztonságáról való gondoskodás

Speciális igények kielégítése

28.3.2. A család és az intézmény kapcsolata

A családi és munkahelyi szerepek és elvárások összeegyeztetése, a változás elfogadása és feldolgozása

Családi elvárások, anyaság, a gyermek viselkedésének változása

A családi szocializációt kiegészítő bölcsődei szocializáció

Környezeti tényezők és kortársak szerepe és hatása a kisgyermek viselkedésére

A családi és az intézményi értékűközések kezelése, a bizalom és az elfogadás szerepe a szülő és az intézmény kapcsolatában

A gyermeknevelés segítése, a szülői szerep megerősítése

Kapcsolattartási formák (kiemelten a napi találkozás, a szülőcsoportos beszélgetés), lehetőségek, módszerek, helyszínek és azok hatékonysága a kisgyermek nevelésében

A szülőtől való elválás, beszoktatás, a gondozás és a felnőtthez fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása

A családdal való ismerkedés módjai, kölcsönös látogatások szervezése, azok előkészítésének feladatai

A szülő tájékoztatása az intézmény vagy szolgáltatás céljáról, a szolgáltatás rendjéről, a gyermek gondozási-nevelési helyszíneinek, a gyermekkel foglalkozó személyeknek a bemutatása

A gyermek beilleszkedése a csoportba, az anyával való személyes kapcsolat jelentősége a gyermek adaptációjában

A szülő folyamatos tájékoztatása a gyermek gondozása-nevelése során történt fontos eseményekről szóban, illetve írásban (faliújság, üzenőfüzet, honlap)

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, könyvtár terem, gyakorlóterület intézményei

28.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

29. A kisgyermekkorai nevelés tantárgy

264 óra/264 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

29.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek elsajátítására, a hatékony megoldások adekvát alkalmazására való felkészülés. A tanulás kisgyermekkorai sajátosságait támogató pedagógiai attitűd kialakulása. Konkrét élethelyzetek elemzésének gyakorlása a gondozás - nevelés jellemző szituációiban. A gyermeki méltóságot tiszteletben tartó, megértő, humánus magatartás megalapozása a tudatosság, az átláthatóság, a következetesség, a rendszeresség tükrében, a biztonságérzet megteremtésével.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Család és szociálpolitika
Szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

29.3. Témakörök

29.3.1. A kisgyermeknevelő mint hivatás

A kisgyermeknevelő személyisége

A családi nevelés fontossága és elsődlegessége

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései

A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására

A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya, módszerek, eszközök

A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkában.

Harmonikus kapcsolat kiépítése a gyermekkel, a szülővel, a munkatársakkal, a társterületek szakembereivel

A konfliktusok megoldása, a nyugodt légkör biztosítása és a gondozási-nevelési feladatok megoldása

A szakmai tudás és az önismeret szerepe a munkában, kompetenciák és munkakörök

A kisgyermeknevelő kapcsolatrendszere

Az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák fejlesztése, burn-out – kiégés elleni védelem, attitűd és elégedettségi vizsgálatok, továbbképzések és házi továbbképzések, szakmai nap

Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselése, menedzselési, vezetési technikák és módszerek elsajátítása, gyakorlása

A szolgáltatás reális értékelése, a fejlesztendő területek kijelölése

29.3.2. A kisgyermek személyiségének fejlődése

A család szerepe a gyermek fogadásában, a korai anya-gyermek kapcsolat

Fejlődéslélektani alapfogalmak: a fejlődéslélektan célja, feladata, a fejlődés, az érés, a tanulás

A fejlődés törvényszerűségei, szakaszai, szerkezet és funkció, kritikus és szenzitív szakaszok

A mozgás, az érzékelés és az észlelés fejlődése a csecsemő és kisgyermekkorban

Az emlékezet, képzelet, a figyelem, a gyermeki fantázia

Az érzelmek fejlődése, az egészséges fejlődés jelei, főbb állomásai, a pozitív és negatív érzelmi megnyilvánulások, és azok kezelése

Az érzelmi elhanyagolás és következménye

Motivációk és az akarati cselekvés

Az aktivitás és a tevékeny életmód jelentősége

A gyermeki viselkedés megértése a fejlődés lélektani ismeretek birtokában

29.3.3. A kisgyermekkor pedagógiája, eltérő fejlődés

A kisgyermekkor nevelés irányelvei, módszerei

Pedagógiai tájékozottság a kisgyermekkorban megnyilvánuló pszichés sajátosságok és jelenségek megértésére

A gyermeki aktivitásra, együttműködésre épülő nevelési folyamat sajátosságai

A szociális viselkedés szabályainak elsajátítása, a személyes kapcsolat jelentősége

Reális követelményállítást, jutalmazás, büntetés

A gyermek önállósága, a döntés lehetősége, aAz önállóság sürgetésének vagy akadályozásának veszélyei, a szülőkkel való együttműködés az önállóság érvényesítésében

A csoportban nevelés elvei és nehézségei, a csoportos nevelés és a családi nevelés kapcsolódása

A családból a napközbeni ellátásba kerülés, beszoktatás, csoportváltás, intézményváltás

Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban; alkalmazott pedagógiai módszerek, gyakran előforduló nevelési nehézségek kezelése

Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok, a szorongás és agresszivitás, mint a fejlődési feszültségek tünetei, frusztrációs következményei, a viselkedés személyenkénti változása

Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás, válsághelyzetek a gyermek életében (válás, közvetlen hozzátartozó elvesztése, gyász, gyermekelhelyezés, súlyos betegség, kórházi tartózkodás stb.)

A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedészavarai

Fejlődési eltérések, mozgás, beszédfejlődési problémák

Szocializációs problémák, az éntudat fejlődésének kritikus pontjai

Az eltérő fejlődés menet élettani háttere, oka

A sajátos nevelési igény értelmezése, szocializáció az értelmi, érzékszervi, mozgásbeli, beszédfejlődésben akadályozott gyermeknél, a korai felismerés jelentősége

A sajátos nevelési igény esetén fejlesztendő területek – motoros funkciók, kognitív, szenzoros fejlesztés, beszéd, kommunikáció

A korai fejlesztés dilemmái, prevenció, korrekció, terápia, integráció, inklúzió, szegregáció

Ellátási lehetőségek, diagnosztika, intézményi ellátás, alternatív lehetőségek, a korai fejlesztésben részt vevő szakemberek együttműködése, a napközbeni ellátás lehetőségei, feltételei

29.3.4. A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése, beszédfejlődése

Az alapmozgások elsajátítása, átmeneti mozgások jelentősége, helyzetváltoztató, helyváltoztató mozgások, egyéni sajátosságok és különbségek a mozgásban

A mozgásfejlődés feltételei, a felnőtt feladata a feltételek biztosításában, a mozgáskedv fenntartásában, a mozgásfejlődést segítő öltöztetés, játékok, eszközök

A mozgásfejlődést támogató helyes kisgyermeknevelői magatartás, a mozgásfejlődésbe beavatkozó magatartás, a fejlődést kedvezőtlenül befolyásoló eszközök, mozgásában akadályozott gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei

A beszéd kialakulása és fejlődése, differenciálatlan hangadás, gögicsélés, gagyogás, hangcsoport

Helyzetek megértése, szavak megjelenése, a jelentésfejlődés folyamata

A gondozás közbeni beszélgetés és a beszédfejlődés

A felnőtt beszélőkedvet fenntartó helyes magatartása

A beszéd útján történő tájékozódás, érdeklődés alakulása a kisgyermekkorban

A gyermek kérdései, a helyes feleletadás szabályai

A helytelen szóhasználat alapesetei, az ismételtetésnek, a kiejtés, a nyelvtani szerkezet javíttatásának hatása a gyermek beszélő kedvére

Beszélgetés az ún. nehéz kérdésekről

A beszédfejlődés értékelése, esetleges problémák megállapítása

A megkésett beszédfejlődés okai, tünetei, típusai

29.3.5. A kisgyermek játéktevékenysége

A játék definíciója, jelentéstartalma, szerepe a gyermek életében, a játék, mint a gyermek élettevékenysége

A játéktevékenység fejlődése

A játék, mint belső indítatásból fakadó örömforrás, szerepe a belső feszültségek csökkentésében, az érzelmek át- és kiélésében

A helyes magatartási formák, szabályok elsajátítása a játék során

A játszóhely kialakításának szempontjai korosztályi összefüggései

A megfelelő játékeszközök kiválasztásának szempontjai a gyermekcsoportban, mennyiség, kínálás, a felnőtt játékban való részvétele, beavatkozásának szükségessége

Figyelemmegosztás a játszó és az egyéb ellátásra szoruló gyermek között, az elismerés, a segítség, az ötletadás helyes és helytelen módjai

A játék, mint fejlesztő lehetőség; mozgásfejlesztő, érzékelésfejlesztő, beszédfejlesztő hatásai

A játék, mint közösségformáló erő

29.3.6. Gyermekirodalom, ének, zene, vizuális nevelés

A gyermekirodalom szerepe, fontossága a kisgyermek életében, fejlődésében

A gyermekirodalom műfajai; gyermekvers, népmese, közmondások, szólások, találós kérdések

Mesefajták és korosztályi jellemzői, a „fokozatosság elve” a mesélésben

A mondóka, vers-mese, mint az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközei, az értelmi, érzelmi nevelés területén betöltött szerepe jelentős; a beszéd, az emlékezet, a gondolkodás és a képzelet egyaránt fejlődik általa

A világ, a valóság megismerése a mesék révén, azonosulás a mese hősökkel, feszültségfeloldás

Életkori sajátosságok a mesélés során, speciális szempontok a 3 év alatti gyermekek esetében

Ének és mozgás együttessége, ritmusérzékelés, figyelemmegosztás, hangulat, hangzás, játékos zenélés legfőbb célja, hogy felkeltsük a gyerekekben a zenei érdeklődést

Az irodalmi és zenei anyagok és eszközök közötti válogatás szempontjai

A képeskönyv nézegetésének helyzetei, a kornak és fejlettségnek megfelelő képeskönyvek

Dal és mondókaismeret, a magyar gyermekdalok, mondókák jellemzői

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek zenei nevelésében, a zenei tevékenységek tervezése, napirendje, a rendszeressége (ünnepek, hagyományok és a zenei nevelés kölcsönhatása)

A vizuális tér környezetesztétikai szempontok szerinti alakítása, a gyermekek vizuális fejlődése, kreatív tevékenységek tervezése, szervezése

29.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, illetve kisgyermeket ellátó intézmények

29.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

30. A kisgyermek gondozása tantárgy

124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

30.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapozó ismeretek elsajátítása után elmélyíteni, bővíteni, fejleszteni a kisgyermeknevelő gondozási tevékenységét. Megtanítani a kisgyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével történő gondoskodást. Tudjon bensőséges, interakciós helyzetet teremteni a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Család – és szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

30.3. Témakörök

30.3.1. A három év alatti kisgyermek gondozási feladatai, tárgyi környezete

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A kisgyermeknevelő magatartása

A gondozás szerepe a gyermek mozgásfejlődésében

A csecsemő és a kisgyermek étkezésével kapcsolatos gondozási feladatok

Fürdetés, mosakodás, öltöztetés

A pelenkázás

Az alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási feladatok

Étkeztetés, étkezéssel kapcsolatos problémák, és megoldásuk lehetőségei

Az önállóság alakulása, az önállósodási törekvések segítése

A szobatisztaság

A gyermek napirendje, szerepe a biztonságérzet kialakulásában, fenntartásában

A szabad mozgás, aktivitás jelentősége

Szobai és udvari játékok

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, speciális eszközei, feltételei

Gondozási hibák

Az intézmény, szolgáltatás helyiségei, a berendezésre vonatkozó szabályok, előírások

Gyógyszerek, vegyszerek tárolása

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei, speciális eszközei

30.3.2. A kisgyermek egészsége

Az első 3 év testi fejlődésének szakaszai, annak jellemző változásai

Az egészség és az egészséges életmód fogalma, feltételei, a kisgyermekkorban kezdődő egészségtudatos magatartás kialakítása

A napközbeni gyermekellátás intézményeivel, szolgáltatásaival szemben támasztott egészségügyi követelmények

A gyermek akut megbetegedésének tünetei, azok felismerése. Lázcsillapítás, folyadékpótlás módjai, diéta biztosítása

Balesetek: idegen test, vérzések, sérülések, törés, rándulás, mérgezés tünetei, elsődleges ellátásuk

A teendők sorrendje, a szülővel való kapcsolat felvétele a gyermek betegsége, balesete esetén. Beteg csecsemő és kisgyermek ápolása.

30.3.3. A kisgyermek táplálása

A helyes táplálkozás irányelvei

A közétkeztetés keretében történő élelmiszer előállítás és forgalmazás feltételei, jogszabályi háttér

Táplálkozási irányelvek, színvonalas étkeztetés szabályai. A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere

Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében.

A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás

A rágásra tanítás folyamata

A túl- és alultápláltság problémái

A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása

A csecsemőtáplálás szabályai

A csecsemő és kisgyermek élelmezésének fiziológiai alapjai, a korszerű, minőségi étkeztetés követelményei

A tápanyagok fajtái, tápanyagszükséglet, tolerancia

Élelmi anyagok, élelmiszerek, azok csoportosítása, összetétele, jelentősége, felhasználása

Étrendtervezés, étlapkészítés

Tejkonyha

HACCP rendszer. Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés. Táplálkozási problémák, gyógyélelmezés

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem, a kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény

30.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

31. A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata tantárgy

279 óra/279 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

31.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek birtokában a gondozási, nevelési feladatok szükségletének felmérése, a gondozási nevelési munka megismerése a megfigyelése során, ill. a tanultak gyakorlatban történő alkalmazása.

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Társadalomismeret; Szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek; A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek; Kisgyermekkorai nevelés; Kisgyermek gondozása

31.3. Témakörök

31.3.1. Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata

A napközbeni ellátások fogalomtára és fogalommagyarázata

A napközbeni gyermekellátás iránti igények és lehetőségek felmérése

A települések kötelezettségei a gyermekek napközbeni ellátásában.

Egy adott település lakosságának összetétele, a gyermekek korosztályos aránya

Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek feltérképezése, feladatellátásuk jellemzői.

A fogyatékkal élő és speciális igényű gyermekek helyzete a településen

A bölcsőde, családi bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, a gyermekek napközbeni ellátása; a gyermekjóléti alapellátások formái alapellátások működési alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköri sajátosságai és feladatai megfigyelése, elemzése, értékelése

31.3.2. A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata

A megfigyelés jelentősége a kisgyermeknevelő munkájában

A megfigyelés fajtái, a megfigyelés tapasztalatainak felhasználása.

A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba

A beszoktatás megfigyelése

A gyermek napirendjét meghatározó szempontok

A gyermekcsoportban az egyéni igények, szükségletek figyelembevételének lehetőségei és korlátai

A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai

Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok

Tárgyi feltételek, az előkészítés fontossága, az étkezési sorrend és annak tudatosítása, a nyugalom biztosítása

A csoportos étkezésre való áttérés fokozatai, kellékei

Mosakodás, öltözködés tárgyi feltételei, sorrend kialakítása, a nyugalom biztosításának feladatai

A szabad levegőn történő alvás, játék, tárgyi feltételek, szervezési feladatok.

Születésnap, ünnepek

Társas kapcsolatok fejlődése

A gyermekek között előforduló konfliktusok leggyakoribb okai, formái

Megelőzés, megoldás, mint helyes kisgyermeknevelői magatartás, elmélyült játéokra képtelen gyermek

Agresszív gyermek és a vele való bánásmód

A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködésének formái, a szülő tájékoztatásának követelményei

31.3.3. Bölcsődei gyakorlat

A gondozási tevékenységek előkészítésének gyakorlata

Étkezés előkészítése: A gyermek korának, állapotának megfelelő helyes étkezési technika. Az evés, az ivás önállósulását segítő támogatás. Előkészítés a gyermek korának, állapotának megfelelő tisztálkodáshoz, öltözködéshez, az évszaknak megfelelően

A szabad levegőn tartózkodás eszközeinek előkészítése, a játszó gyermekek felügyelete

Előkészület az altatáshoz.

A gondozási műveletek gyakorlása

Bekapcsolódás a gondozási munkába

A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba

A gyermek napirendjének szervezése

A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai

Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok gyakorlása

Mosakodási, öltözködési sorrend kialakítása és a teendők gyakorlása

A szabad levegőn történő alvás, játék, szervezési feladatok ellátása

A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködése, a szülő tájékoztatása

A gyermek fejlődésének ellenőrzésére használt eszközök, táblázatok, nyomtatványok használata

31.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem, a kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény

31.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10530-16 azonosító számú

**A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10530-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Adminisztráció és tájékoztatás	Dokumentációs gyakorlat
FELADATOK		
Munkatervet, fejlődési táblázatot, törzslapot készít a gyermekcsoporttal kapcsolatos feladatokról és tevékenységekről	x	
Részt vesz az egyéni fejlesztési terv elkészítésében	x	
Rögzíti a gyermek testi-lelki fejlődésével kapcsolatos adatokat, megfigyelési tapasztalatait	x	
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentációkat vezeti	x	
Figyelemmel kíséri az orvosi vizsgálatok időpontját és a gyermek fejlődési állapotát rögzítő adatokat	x	
Csoportnaplót, eseménynaplót vezet	x	
Vezeti a gondozónői és szülői megjegyzéseket tartalmazó üzenő füzetet	x	
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	x	x
Elkészíti az intézményben előírt egyéb dokumentumokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermekellátásokkal kapcsolatos adatok és tények	x	
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x	x
Munkaterv készítésének szempontjai		x
Az egyéni fejlesztési terv készítésének szempontjai	x	x
A gyermek fejlődési adatlapjának és funkciójának szempontjai	x	x
Az eseménynapló funkciója	x	
A csoportnapló vezetése	x	
Az üzenőfüzet funkciója	x	
Ügyiratkezelés szabályai	x	x
A helyi nyilvántartások rendszere és vezetésének jelentősége	x	x
A helyi dokumentumok rendszere és alkalmazása	x	x
A pályázatok lehetőségei és elkészítési szabályai	x	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x	x
Az életfunkciók és az egészségi adatok jelentősége	x	
A gyógyszerelés adminisztrációja	x	
A gyógyszernyilvántartás jelentősége		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat		x

Köznnyelvi beszédkészség	x	
Szakmai nyelvű beszédkészség	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság		
Önfejlesztés	x	x
Önállóság	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Visszacsatolási készség	x	
Tömör fogalmazás készsége	x	
Közérthetőség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x

32. Adminisztráció és tájékoztatás tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

32.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

32.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai

32.3. Témakörök

32.3.1. Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről

A gyermek bölcsődei előjegyzése, szórólap az intézményről (egyidőben történik az intézmény bemutatásával)

Szülő szóbeli és írásbeli tájékoztatása a gyermek felvételével kapcsolatban

Megállapodás megkötése a gyermek gondozásáról

Szakmai program ismertetése, szülői értekezlet, szülőcsoport beszélgetés

Üzenő füzet, ill. a kölcsönös tájékoztatás

A felvételt követő dokumentumok: Felvételi könyv; Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap; Adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről; Beszoktatás naponként történő dokumentálása és összefoglaló készítése; Napi jelenléti ív, csoportnapló

Étkezők nyilvántartása; Intézményi térítési díjkedvezmény elszámolása; Térítési díjkedvezmények; Éves statisztikai jelentések; Heti étrendek; Fertőző betegségekről kimutatás; Oltásokról kimutatás; Tetvességi nyilvántartás

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció: Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésment leírása

Percentil tábla

Csoportnapló

32.3.2. Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok

Alapító okirat; Szervezeti és Működési szabályzat; Működési engedély
Költségvetés; Állami támogatások;
A bölcsőde belső szabályzatai;
Érdekképviselői Fórum szabályzata,
Esélyegyenlőségi terv,
Az ételmezési ellátás folyamatának szabályozása
Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló szabályzat,
Kockázatelemzés
Házirend
Dolgozókról vezetett nyilvántartások: Munkaköri leírások, Szabadságok nyilvántartása; Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár, Munka- és tűzvédelmi napló
Szakmai program, munkaterv
Ételmezésvezető által vezetett dokumentáció; kimutatások; ételmezés egészségügy
Heti étrend; Adagolási útmutató
HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

32.3.3. Az egészségvédelem dokumentációja

Az akut megbetegedések dokumentálása, a gyermek ellátásának rögzítése
A szülő értesítése, az egészségügyi ellátás igénybevétele
Gyógyszerelés dokumentálása
A fertőző megbetegedések bejelentése, dolgozók egészségi állapotának, munkaképességének a gyermekellátás szempontjából nélkülözhetetlen dokumentumai
A közegészségügyi, járványügyi, állategészségügyi (mezőgazdasági) ellenőrzések jegyzőkönyvei, tűzvédelem, munkavédelem szabályai, annak betartását biztosító szabályzatok, betartásuk ellenőrzése
Az intézményben, szolgáltatásban történő gyermek, felnőtt étkeztetéssel kapcsolatos dokumentáció

32.3.4. Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok

Bölcsődere vonatkozó: Az intézmény/szolgáltatás szabályos működésének ellenőrzése. Jogszabályoknak, szakmai feltételeknek való megfelelés gyermekvédelmi, hatósági vizsgálata. A pénzfelhasználás - állami normatíva, kiegészítő normatíva, költségvetés – ellenőrzéséhez szükséges dokumentáció, az ellenőrzések formái, a hibák következményei. A minőségirányítási rendszer szabályainak betartása. Az intézmény működésének legfontosabb mutatói.
Bölcsődei ellenőrzés, értékelés
Ellenőrzési szempontsorok
Objektivitás
Rendszeresség és tervezettség
Az ellenőrzés többszintűsége; átfogó, ill. tematikus ellenőrzés
Önellőrzés, önértékelés

32.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

32.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

33. Dokumentáció gyakorlat tantárgy

76 óra/76 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

33.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény/szolgáltatás működési dokumentációjának áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai; Napközbeni ellátás dokumentációja

33.3. Témakörök

33.3.1. Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata

A gyermekről és családjáról vezetett személyi adatok dokumentálása, az adatok kérésére, az adatok felhasználására és az adatvédelemre vonatkozó szabályok

A gyermek gondozása-nevelése során a gyermek napi tevékenységére, a napi eseményekre vonatkozó szakmai dokumentumok, a jelenléti ív, a csoportnapló, az üzenő füzet

A gyermek fejlődését, az aktuális egészségi állapotot, a gyermek egészségét érintő történések - baleset, sérülés, akut megbetegedés - rögzítő törzslap, vezetésének szabályai

A gondozó-nevelő munkát végző személy jelentési, jelzési kötelezettségei

A szülői érdekvédelmi fórum feladatai, lehetőségei, tevékenységének dokumentációja

33.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

33.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10528-12 azonosító számú

**Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10528-12 azonosító számú Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermek szüleivel	x	x
Megismerkedik a gyermekkel, törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja	x	x
Enyhíti a szülőtől való időszakos elválás fájdalmát	x	x
Ápolja a beteg gyermeket, szükség esetén biztosítja a szakszerű egészségügyi ellátáshoz jutást	x	x
Gondozza, segíti a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermeket	x	x
Figyelemmel kíséri a gyermekek ruházatának állapotát, jelzi a pótlás szükségességét	x	x
Gyermekekíséretet lát el, megtanítja a biztonságos közlekedés szabályait	x	x
Jelenléti ívet és eseménynaplót vezet az elvégzett feladatokról, a gyermekkel történekről	x	x
Felismeri a gyermek bántalmazásának testi és pszichés tüneteit, jelzi felettesének és a gyermekjóléti szolgálatnak	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermek megismerésének módja	x	x
A szülő és a gyermek kapcsolata	x	x
"Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek"	x	x
A család nevelési szokásai, hagyományai	x	x
Életkornak megfelelő napirend kialakítása	x	x
A biztonságérzet kialakítása	x	x
Szabadidő szervezés	x	x
Fogyatékos gyermekek ellátása	x	x
Gyermekbalesetek és megelőzési lehetőségük	x	x
Beteg gyermek gondozása	x	x
A gyermekbántalmazás	x	x
Dokumentációs és nyilvántartási alapismeretek	x	x
Különleges események jelzése	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznnyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása		x
Gyermekjátékok és kézimunka eszközök alkalmazása	x	x
Informatikai eszközök alkalmazása		x
Háztartási eszközök alkalmazása	x	x
Elsősegély-nyújtási és gyógyászati segédeszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség, megbízhatóság és felelősségtudat	x	x

34. Házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

34.1. A tantárgy tanításának célja

A 10528-12 Házi időszakos modul szakmai tartalma megegyezik a 10529-12 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodul és a 10530-12 azonosító számú A napközbeni kisgyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyainak, témaköreinek szakmai tartalmával.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

.

34.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

34.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

35. Házi időszakos gyermek-felügyelet gyakorlata tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

35.1. A tantárgy tanításának célja

A 10528-12 Házi időszakos modul szakmai tartalma megegyezik a 10529-12 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodul és a 10530-12 azonosító számú A napközbeni kisgyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyainak, témaköreinek szakmai tartalmával

35.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

35.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

35.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11678-16 azonosító számú

**Kommunikáció és viselkedéskultúra
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11678-16 azonosító számú Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció és viselkedéskultúra
FELADATOK	
Ismeri és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	x
A helyzeteknek megfelelően használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságra	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Ismeri és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Ismeri és alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Ismeri és betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során törekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Bizalmi elv érvényesítése	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
Ismeri és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális kommunikáció	x
A nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
Kommunikációs technikák	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
A kapcsolatteremtés szabályai	x
A kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	
Köszönési formák	x

A megszólítás protokollja	x
Távolsági zónák, térközsabályozás	x
Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Elhivatottság	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Kompromisszumképesség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

36. Kommunikáció és viselkedéskultúra alapjai tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

36.1. A tantárgy tanításának célja

A Kommunikáció és viselkedéskultúra alapjai tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy szakmai tartalmával.

36.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

36.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

36.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.